

Oređownik

POWIATU

Urzędowy

PUCKIEGO

Wychodzi wedle potrzeby przynajmniej raz w tygodniu. — Przedpłata miesięczna 1 frank złoty.
:—: Poszczególne numery 0,15 fr. zł. :—:

Ogłoszenia przyjmuje się za opłatą 0,40 fr. zł. od jednolamowego wiersza drobnego druku, re-
:—: klamy 0,60 fr. zł. od wiersza. :—:

Redakcja: Wydział Powiatowy w Pucku. — Drukiem „Gazety Kaszubskiej“ w Wejherowie.

Nr. 17

Puck, środa, dnia 19 marca 1924 r.

Rok 38

Treść:

150. Wyjątkowe stanowisko Banku Polskiego.
151. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25. 2. 24 r. o podwyższeniu drugiej zaliczki na poczet podatku majątkowego. (Dz. Ustaw nr. 20 poz. 212)
152. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11. 2. 24 r. o zmianie warunków spłat prywatnoprawnych należności w stosunku do Skarbu Państwa. (Dz. Ustaw nr. 15 poz. 143.)
153. Rozporządzenie Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Kolei Żelaznych z dnia 7. 2. 1924 r. o zmianie i uzupełnieniu warunków wypuszczenia serji I-ej 10% pożyczki kolejowej. (Dz. Ustaw nr. 14 poz. 139.)
154. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 3. 3. 24 r. zmieniające stawki opłat od kart łowieckich. (Dz. Ustaw nr. 21 poz. 231.)
155. Kurs franka złotego.
156. Obwieszczenie Wojewody Pomorskiego z dnia 3. 3. 24 r. w przedmiocie unormowania taryfy opłat za badanie mięsa i trychinoskopję.
157. Okólnik Wojewody Pomorskiego z dnia 21. 2. 24 r. w przedmiocie określenia terminu wykonania trzebieży w lasach prywatnych.
158. Okólnik Wojewody Pomorskiego z dnia 27. 2. 24 r. w przedmiocie przedłużenia okresu rębnego w lasach prywatnych.
159. Obwieszczenie dotyczy zgłaszania się ochotników roczn. 1904, 1905 i 1906.

Ogłoszenia.

150.

Wyjątkowe stanowisko Banku Polskiego.

We wszystkich państwach istnieje po kilka, kilkanaście nawet banków hipotecznych, ale zazwyczaj jeden tylko bank emisyjny.

Banki hipoteczne, udzielając długoterminowego kredytu za zapewnieniem hipotecznym, mają także pewien przywilej emisyjny — wolno im wydawać tak zwane listy zastawne na kwotę zbiorową, przewyższającą po kilkanaście razy kapitał zakładowy. Listy zastawne banki sprzedają, aby uzyskać pieniądze potrzebne na udzielanie nowych pożyczek. Listy te jednakowoż nie są monetą, nikt niema obowiązku przyjmowania ich w miejsce zapłaty, a ponadto bank hipoteczny płaci od nich procenty.

W obrębie jednego państwa może konkurować ze sobą cały szereg banków hipotecznych bez szkody dla państwa, stanu waluty, oraz wierzycieli i dłużników banku.

Inne zgoła zagadnienia i stąd inne w państwie stanowisko ma bank emisyjny. Głównym jego celem — to stworzenie stałej nie ulegają-

cej wahaniom waluty. Wahanie waluty, zarówno jej spadek jak nagle wyskoczenie w górę, są niezmiernie przykre dla całego życia gospodarczego — nietylko dla przemysłu wielkiego i handlu, lecz przedewszystkiem dla szerokich mas ludzi żyjących z zarobku codziennego lub stałych pensyj. Zawsze przecież wpraw najpierw się drożyzna, a znacznie później dopiero rosną zarobki i dochody, a gdy waluta idzie w górę, zarobki spadną prędkiej, aniżeli ceny towarów.

Wobec tego w każdym państwie, które po wojnie cierpi na skutek choroby pieniędzy, odzywa się pragnienie pieniądza stałego, niezmiennego, nie ulegającego wahanom.

Taką monetę stworzyć może jedynie bank emisyjny, niezależny w swej gospodarce od potrzeb ministra skarbu.

Gdy zaś głównym takiego banku celem jest wydawanie takiego pieniądza dla całego państwa, gdy utrzymanie pełnej wartości pieniądza jest tak ogromnie doniosłym a ważnym dziełem, banki emisyjne we wszystkich państwach specjalnie posiadają przywileje i prawa.

W państwie zdrowym jeden tylko powinien krążyć pieniądz i stąd jeden powinien istnieć bank emisyjny, mający wyłączne prawo wydawania pieniędzy. Pieniądz ten jest obowiązującym środkiem płatniczym, każdy wierzyciel zgodzić się musi na spłatę długu w pieniądzu, wydanym przez bank emisyjny.

Bank emisyjny, chcąc stworzyć najsilniejsze podstawy dla wydanych pieniędzy, ma zapewnić wydanych banknotów, posiadać musi w swym skarbcu conajmniej do jednej trzeciej części złoto lub banknoty zagraniczne, uznane za równowarte złotu, a na resztę pokrycie w wekslach kupieckich, płatnych w krótkim czasie, a wystawionych i poręczonych przez instytucje lub osoby, dające zupełną pewność zapłaty weksła w swoim czasie.

Przepisy statutu wymagają, aby bank emisyjny utrzymywał w skarbcu stale wielki zapas złota i monet zagranicznych, spoczywających bez procentu. Wobec tego też pieniądze swoje bank emisyjny wydaje bez płacenia od nich odsetek. Charakter pieniądza — przechodzącego bezustannie z ręki do ręki, nie dozwala i uniemożliwia obliczanie i płacenie jakichkolwiek odsetek.

Im więcej się nagromadzi w banku emisyjnym złota i walut zagranicznych o równej wartości, tem więcej wolno puścić bankowi w obieg banknotów. Pilnie jednak bank emisyjny baczyć musi, aby banknotów nie wypuścił więcej, jak życie gospodarcze koniecznie wymaga. Jeśli ich wydrukuje za wiele, nie będzie na nie dostatecznego pokrycia — a wówczas kurs pieniądza może uleść obniżeniu.

Do najważniejszych zadań Banku emisyjnego należy właśnie nieustanne czuwanie nad pieniądzem i uchronienie go przed wahaniami w kraju i zagranicą.

Inne przeto i daleko ważniejsze od wszelkich innych banków będzie miał zadanie jedyny w Polsce bank emisyjny — Bank Polski. Mocne ufundowanie tego banku o kapitały obywateli państwa naszego da nam nareszcie zdrowy pieniądz, zapewni spokój gospodarczy, a najsukuteczniej usunie drożyznę. Wszystkich nas zadaniem obywatelskim, przyczynić się do utworzenia Banku Polskiego, który sercem stać się ma naszego życia pieniężnego i gospodarczego. Subskrybcja akcji Banku Polskiego jest obowiązkiem każdego obywatela Państwa Polskiego.

151.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25. lutego 1924 r. o podwyższeniu drugiej zaliczki na poczet podatku majątkowego.

Na podstawie art. 1. ustęp 1-a i art. 2 ustawy z dnia 11. stycznia 1924 r. o naprawie Skarbu Państwa i reformie walutowej (Dz. U. R. P. Nr. 4, poz. 28) oraz zgodnie z uchwałą Rady Ministrów z dnia 18. lutego 1924 r. zarządza się co następuje:

§ 1. Stawki drugiej zaliczki na podatek majątkowy, przypadającej na zasadzie postanowień rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15. stycznia 1924 r. o poborze drugiej zaliczki na podatek majątkowy (Dz. U. R. P. Nr. 5, poz. 38), nieuiszczone w przepisanych terminach płatności, podwyższa się o 10% za każdy miesiąc zwłoki. Miesiąc zaczęty liczy się za cały.

§ 2. Minister Skarbu władnym jest zwalniać od zastosowania postanowień § 1 niniejszego rozporządzenia fundacje oraz właścicieli majątków zniszczonych wojną i nieodbudowanych względnie zniszczonych nadzwyczajnymi wydarzeniami żywiołowymi.

§ 3. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Skarbu.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia na całym obszarze Rzeczypospolitej.

Prezydent Rzeczypospolitej: S. Wojciechowski.
Prezes Rady Ministrów
i Minister Skarbu: W. Grabski.

Powyższe podaję do ogólnej wiadomości.
Puck, dnia 14. 3. 1924 r.

Starosta: Lipski.

152.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lutego 1924 r. o zmianie warunków spłat prywatno-prawnych należności w stosunku do Skarbu Państwa.

Na mocy punktu 10 art. 1 i art. 2 ustawy z dnia 11 stycznia 1924 r. o naprawie Skarbu Państwa i reformie walutowej (Dz. U. R. P. nr. 4 poz. 28) zgodnie z uchwałą Rady Ministrów z dnia 4 lutego 1924 r. zarządzam co następuje:

§ 1. Do czasu uregulowania drogą oddzielnego rozporządzenia sprawy przerahowania zobowiązań prywatno-prawnych wszelkie sumy, wpłacane z tytułu zobowiązań prywatno-prawnych zaciągniętych w stosunku do Skarbu Państwa i określonych w markach polskich, uznaje się — nienaruszając postanowionych umowami terminów i innych warunków spłat — za zaliczki na poczet należności uiszczone.

Kasy Skarbowe zarachują i pokwitują te zaliczki wedle kursu franka złotego w dniu wniesienia zaliczki, określonego w myśl art. 2 ustawy z dnia 6 grudnia 1923 r. o zastosowaniu stałej jednoski do obliczania danin, niektórych innych dochodów publicznych oraz kredytów, udzielanych przez instytucje państwowe i samorządowe (Dz. U. R. P. nr. 127, poz. 1044).

§ 2. Postanowienia § 1 nie mają zastosowania do zobowiązań prywatno-prawnych, zaciągniętych w stosunku do Skarbu Państwa, przy których zaciągnięciu wysokość świadczeń pieniężnych w czasie ich uiszczenia uzależniona została umową od wartości lub ceny innych rzeczy względnie świadczeń oraz do zobowiązań zaciągniętych w stosunku do państwowych instytucji kredytowych.

§ 3. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Skarbu.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: S. Wojciechowski.
Prezes Rady Ministrów
i Minister Skarbu: W. Grabski.

Powyższe podaję do ogólnej wiadomości.
Puck, dnia 22. 2. 1924 r.

Starosta: Lipski.

153.

Rozporządzenie Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Koleji Żelaznych z dnia 7. lutego 1924 r. o zmianie i uzupełnieniu warunków wypuszczenia serji 1-ej 10% pożyczki kolejowej.

Na podstawie § 9 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15. stycznia 1924 r. w przedmiocie wypuszczenia serji 1-ej 10 proc. pożyczki kolejowej (Dz. U. R. P. Nr. 5, poz. 40) zarządza się co następuje:

§ 1. Przy sprzedaży serji 1-ej 10% pożyczki kolejowej będą przyjmowane, jako wpłaty do wysokości 50% nabywanej kwoty obligacji 8% państwowej pożyczki złotej z 1922 roku według wartości imiennej odcinka złotowego z doliczeniem wartości bieżącego kuponu złotowego. Wartość odcinka markowego i bieżącego ku-

ponu markowego będzie wypłacana w gotówce. Obligacje 8% państwowej pożyczki złotej z 1922 r. będą przyjmowane jako wpłaty przy sprzedaży obligacji 10% pożyczki kolejowej jedynie przez Oddziały Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej.

§ 2. § 6 rozporządzenia Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Kolei Żelaznych z dn. 19. stycznia 1924 r. w przedmiocie wypuszczenia serji 1-ej 10% pożyczki kolejowej (Dz. U. R. P. Nr. 8 poz. 83) otrzymuje brzmienie następujące:

Do czasu podjęcia przez Bank Polski wymiany biletów bankowych na kruszec należność za ubiegłe kupony i umorzone obligacje Serji 1-ej 10% pożyczki kolejowej wypłacana będzie w walucie polskiej według kursu dziennego franka złotego, obowiązującego w dniu kursu dziennego franka złotego, obowiązującego w dniu dokonania wypłaty w myśl obwieszczenia Ministra Skarbu, wydanego na mocy art. 3 ustawy z dnia 6. grudnia 1923 r. o zastosowaniu stałej jednostki do obliczenia danin niektórych innych dochodów publicznych oraz kredytów, udzielanych przez instytucje państwowe i samorządowe (Dz. U. R. P. Nr. 127, poz. 1044), z chwilą zaś uchylecia pomienionej ustawy według kursu franka złotego w dniu dokonania wypłaty, ustalonego w sposób, który wskaże Minister Skarbu.

Z chwilą podjęcia przez Bank Polski wymiany biletów bankowych na kruszec i przez czas trwania tej wymiany, należność za ubiegłe kupony i umorzone obligacje wypłacać się będzie w biletach bankowych.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu: W. Grabski

Minister Kolei Żelaznych: Tyszka.

Powyższe podaję do ogólnej wiadomości.

Puck, dnia 18. 2. 1924 r.

Starosta: Lipski.

154.

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 3 marca 1924 r. zmieniające stawki opłat od kart łowieckich.

Na podstawie art. 6 i 7 ustawy z dnia 7 kwietnia 1922 r. w przedmiocie podwyższenia i zrównania stawek przy niektórych opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. nr. 38 poz. 315), przedłużonej ustawą z dnia 19 grudnia 1923 r. tyczącą się przedłużenia mocy obowiązującej ustawy z dnia 7 kwietnia 1922 r. (Dz. U. R. P. nr. 134 poz. 1109), zarządza się co następuje:

§ 1. Stawki opłat stemplowych od kart łowieckich, przewidziane w pozycji 31 taryfy stemplowej pruskiej, podwyższone w § 8 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 29 grudnia 1923 r. w przedmiocie zmiany przepisów o opłatach stemplowych i pokrewnych daninach publicznych, obowiązujących na obszarze górnośląskiej części województwa śląskiego (Dz. U. R. P. z 1924 r. nr. 1 poz. 6), rozciąga się na reszcie obszaru Rzeczypospolitej w wysokości,

ustalonej w § 2 p. 5 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 18 lutego 1924 r. w sprawie zmiany stawek opłat stemplowych i pokrewnych danin publicznych, obowiązujących na górnośląskiej części Województwa śląskiego (Dz. U. R. P. nr. 19 poz. 195), obowiązującego na obszarze górnośląskiej części Województwa śląskiego.

§ 2. Wskutek tego § 2 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 21 stycznia 1924 r. w przedmiocie opłat stemplowych od kart łowieckich (Dz. U. R. P. nr. 8 poz. 82), otrzymuje brzmienie następujące:

§ 2. Od kart łowieckich pobierane będą zamiast opłaty, przewidzianej w poz. 20 taryfy opłat stemplowych, załączonej do ustawy z dnia 24. marca 1923 r. (Dz. U. R. P. nr. 44 poz. 296) opłaty stemplowe w wysokości następującej:

1. Od kart, wydawanych osobom, które bądź są obywatelami polskimi bądź mają zamieszkanie na obszarze Rzeczypospolitej:
 - a) od kart rocznych 16 800 000 mk.
 - b) „ „ „ „ „ „ „ „ 3 360 000 mk.
2. od kart wydawanych innym osobom:
 - a) od kart rocznych 112 000 000 mk.
 - b) od kart jednodniowych 22 400 000 mk.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu: (—) W. Grabski.

Powyższe podaję do ogólnej wiadomości.
Puck, dnia 14. 3. 24 r.

Starosta: Lipski.

155.

Kurs franka złotego.

Podaję do ogólnej wiadomości, że Minister Skarbu ustalił wartość franka złotego, jak następuje:

Obwieszczeniem z dnia 7. 3. 24 r. (Monitor Polski nr. 56 poz. 156) na dzień 9. 3. 24 r. na 1 800 000 Mkp.,

obwieszczeniem z dnia 8. 3. 24 r. (Monitor Polski nr. 57 poz. 159) na dzień 10. i 11. 3. 24 r. na 1 800 000 Mkp.

obwieszczeniem z dnia 10. 3. 24 r. (Monitor Polski nr. 58 poz. 162) na dzień 12. 3. 24 r. na 1 800 000 Mkp.

obwieszczeniem z dnia 11. 3. 24 r. (Monitor Polski nr. 59 poz. 164) na dzień 13. 3. 24 r. na 1 800 000 Mkp.,

obwieszczeniem z dnia 12. 3. 24 r. (Monitor Polski nr. 60 poz. 167) na dzień 14. 3. 24 r. na 1 800 000 Mkp.

obwieszczeniem z dnia 13. 3. 24 r. (Monitor Polski nr. 61 poz. 171) na dzień 15. 3. 24 r. na 1 800 000 Mkp.,

obwieszczeniem z dnia 14. 3. 24 r. (Monitor Polski nr. 62 poz. 173) na dzień 16. 3. 24 r. na 1 800 000 mkp.

Puck, dnia 15. 3. 1924 r.

Starosta: Lipski.

156.
Obwieszczenie Wojewody Pomorskiego
z dnia 3. marca 1923 r. w przedmiocie
unormowania taryfy opłat za badanie
mięsa i trychinoskopję.

W myśl tut. rozporz. z dnia 14. I. 24. L. dz. II. h. 5099/23 w przedmiocie unormowania taryfy opłat za badanie mięsa i trychinoskopji podaję do wiadomości, iż przeciętna cena żyta po myśli wspomnianego rozp. ustalona została na 9 500 000 mk. słownie: „Dziewięćmiljonówpięćsettyście marek.“ za 100 funtów żyta.

Cena powyższa, odnośnie do obliczenia norm taryfy za badanie mięsa i trychinoskopji, obowiązuje na cały miesiąc marzec 1924 r.

Za Wojewodę: (—) Dr. Gracz.

Powołując się na obwieszczenie tutejsze z dnia 21. I. 24 r. (Orędownik pow. nr. 5 poz. 51 rok 24) oraz obwieszczenie z dnia 3. II. 24 r. (Orędownik pow. nr. 9. poz. 97 rok 24.) podaję powyższe do ogólnej wiadomości.

Puck, dnia 12. marca 1924 r.

Starosta: Lipski.

157.
Okólnik Wojewody Pomorskiego
z dnia 21. 2. 1924 r. w przedmiocie okre-
ślenia terminu wykonywania trzebieży
w lasach prywatnych.

1. Okólnik mój nr. 622 z dnia 29. września 1923 r. L. dz. II W. 752/23 w pkt. 1-szym ustanawia tylko li terminem dla użytków głównych t. j. zrębów czystych, zrębów obsiewanych itp. natomiast nie ustanawia dla użytków międzyrębnych t. j. trzebieży, czyszczenia z ponsuszu, wiatrołomów i użytków przypadkowych. 2. (Natomiast co do czyszczenia młodników) 1—20. I. trzebieży, w drzewostanach młodszych (20—40 l.) jak również usunięcia posuszu, wywrotów i wszelkiego rodzaju leżaniny w drzewostanach starszych, czynność ta może być przeprowadzona w ciągu całego roku.

3. Odnośnie do prośb o wykonywanie trzebieży reguluje mój okólnik nr. 16. z. 12. 1. 24 r. L. dz. 2. W. 26/24.

Za Wojewodę: Jan Stonawski.

Powyższe podaję do ogólnej wiadomości.
 Puck, dnia 5. marca 1924 r.

Starosta: Lipski.

158.
Okólnik Wojewody Pomorskiego
z dnia 27. 2. 1924 r. w przedmiocie prze-
dłużenia okresu rębego w lasach
prywatnych.

Wobec surowej zimy i głębokich śniegów okres rębny 1923/1924 w lasach prywatnych określony poprzednim moim okólnikiem nr. 622. poz. 1-sza z dnia 29. września 1923 r. L. dz. 2.

W. 752/23. przedłuża się do dnia 1. kwietnia 1924 r.

Za Wojewodę: (—) Jan Stonawski.

Powołując się na ogłoszenie w Orędowniku Powiatowym nr. 70. poz. 522. rok 23. podaję powyższy okólnik do ogólnej wiadomości.

Puck, dnia 5. 3. 1924 r.

Starosta: Lipski.

159.
OBWIESZCZENIE
dot. zgłaszania się ochotników roczn-
1904, 1905 i 1906.

Ministerstwo Spraw Wojskowych Dep. I. 3061 Pob. podaje do wiadomości, że w roku bieżącym, w czasie dorocznego poboru rekruta, będą przyjmowani do służby wojskowej jako ochotnicy mężczyźni urodzeni w latach 1904, 1905 i 1906, którzy pragną odbyć służbę w wojsku stałym przed ustalonym ustawą terminem.

Podania osób zainteresowanych winny być skierowane do Powiatowej Komendy Uzupełnień w Kościerzynie przez starostwo do dnia 1. kwietnia 1924 r. Po upływie tego terminu, prośby o przyjęcie do służby wojskowej ochotniczej nie będą uwzględniane.

Do prośby należy dołączyć:

- a) metrykę urodzenia,
- b) urzędowe świadectwa moralności,
- c) dokument o posiadanym ew. fachu i cenzusie naukowym,
- d) zaświadczenie o zgodzie rodziców lub opiekuna, prawnie zastępujących rodziców.

Panowie sołtysi i Przełożeni obszarów dworskich zechcą powyższe podać do ogólnej wiadomości.

Puck, dnia 12. lutego 1924 r.

Starosta: Lipski.

OGŁOSZENIA.

Wydzierżawienie
polowania gminnego
w Darżlubiu.

Wydzierżawienie polowania gminnego w Darżlubiu odbędzie się w czwartek, dnia 10. kwietnia 1924 r. o godzinie 2-jej po południu w lokalu p. Pobłockiego w Darżlubiu.

Warunki dzierżawy polowania leżą w lokalu sołectwa do publicznego wglądu interesowanych a w dniu licytacji zostaną publicznie ogłoszone.

Darżlubie, dnia 12. marca 1924 r.

Szornak, sołtys